



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

תורה – ויקרא פרק א'

(יא) וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַרְדֵּי הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּגֵי אֲהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: (יא) וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַרְדֵּי הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּגֵי אֲהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: (יא) יְבוֹס יָתִיב עַל צֵדָא דְּמַדְבָּחָא צְפוּנָא קְדָם יְיָ וְזָרְקוּ בְּגֵי אֲהֲרֹן כֹּהֲנֵי יָת דְּמִיָּה עַל מַדְבָּחָא סְחוּר סְחוּר:

(יב) וְנִתַּח אֹתוֹ לְנִתְחָיו וְאֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת פְּדָרוֹ וְעֶרְוֹ הַכֹּהֵן אִתָּם עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ: (יב) וְנִתַּח אֹתוֹ לְנִתְחָיו וְאֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת פְּדָרוֹ וְעֶרְוֹ הַכֹּהֵן אִתָּם עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ: (יב) וַיִּפְלַג יָתִיב לְאֲבָרוֹהֵי וְיָת רִישִׁיָּה וְיָת תְּרַבְיָה וַיִּסְדֵּר כֹּהֲנָא יְתַהוּן עַל אֲעֵיָא דִּי עַל אֲשֶׁתָּא דִּי עַל מַדְבָּחָא:

(יג) וְהִקְרַב וְהִפְרָעִים יְרַחֵץ בְּמַיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עֲלָהּ הוּא אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לַיהוָה: (יג) וְהִקְרַב וְהִפְרָעִים יְרַחֵץ בְּמַיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עֲלָהּ הוּא אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לַיהוָה: (יג) וַגָּזָא וַכְּרַעֲיָא יַחְלַל בְּמִיָּא וַיִּקְרַב כֹּהֲנָא יָת כּוּלָא וַיִּסַּק לְמַדְבָּחָא עֲלֵתָא הוּא קְרַבָּו דְּמַתְקַבֵּל בְּרַעֲוָא קְדָם יְיָ:

(יד) וְאִם מִן הָעוֹף עֲלָהּ קִרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן הַתְּרִים אוֹ מִן בְּגֵי הַיּוֹנָה אֶת קִרְבָּנוֹ: (יד) וְאִם מִן הָעוֹף עֲלָהּ קִרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן הַתְּרִים אוֹ מִן בְּגֵי הַיּוֹנָה אֶת קִרְבָּנוֹ: (יד) וְאִם מִן עוֹפָא עֲלֵתָא קְרַבְנֵיהּ קְדָם יְיָ וַיִּקְרַב מִן שְׁפִינֵינֵיָא אוֹ מִן בְּגֵי יוֹנָה יָת קְרַבְנֵיהּ:

(טו) וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָה דָּמֹו עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: (טו) וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָה דָּמֹו עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: (טו) וַיִּקְרַבְנֵיהּ כֹּהֲנָא לְמַדְבָּחָא וַיְמַלֹּק יָת רִישִׁיָּה וַיִּסַּק לְמַדְבָּחָא וַיִּתְמַצֵּי דְּמִיָּה עַל כּוּתֵל מַדְבָּחָא:

רש"י

יציא: הכהן ומלק – (סס) חין מליקה בכלי אלא בעצמו של כהן קורץ בצפרנו ממוול העורף וחותר מפרקת עד שמגיע לכימנין וקולץ (סס כח): ונמלה דמו – לשון מיץ אפים (משלי ל). כי אפס המץ (ישעיה טז). כובש בית השחיטה על קיר המזבח והדם מתמלה ויורד (זכחיס סה): ומלק והקטיר ונמלה – אפשר לומר כן מאחר שהוא מקטיר הוא מואה אלא מה הקטרה הראש בעצמו והגוף בעצמו וכו' אף מליקה כן ופשוטו של מקרא מסורס הוא ומלק והקטיר וקודם הקטרה ונמלה דמו ככר:

(יא) על ירך המזבח – על כל המזבח: לפנה לפני ה' – ואין כפון בצמה: (יד) מן העוף – ולא כל העוף (קידושין כד) לפי שנאמר תמים זכר בבקר בכשבים ובעזים תמות וזכרות צבהמה ואין תמות וזכרות בעופות יכול אף מחוסר אבר תלמוד לומר מן העוף: תורים – גדולים ולא קטנים: בני יונה – קטנים ולא גדולים (חולין כב): מן התורים – מן בני היונה – פרט לתחלת הציהוב שבה ושבה שהוא פסול שגדול הוא אכל בני יונה וקטן אכל תורים: (טו) והקריבו – (חולין סה) אפי' פרידה אחת



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

נביא – ישעיה פרק מד' ג'-ז'

- (ג) כִּי אָצֶק מַיִם עַל צְמָא וְנוזְלִים עַל יְבִשָּׁה אָצֶק רוּחִי עַל זְרַעְךָ וּבִרְכֹתֵי עַל צְאֲצְאֶיךָ: (א) ארי כמא דמתי הבין מיא על ארע בית צחונא ומתנגדין על יבשתא כן אתן רוח קודשי על בנך וברכתי על בני בנך:
- (ד) וְצִמְחוּ בְּבִין חֲצִיר פְּעָרְבִים עַל יְבִלֵי מַיִם: (ה) ויתרבון צדיקיא רכיכין ומפנקין כלכלבי עסב כאילן דמשלח שרשוהי על נגדין דמיין:
- (ה) זֶה יֹאמֵר לַיהוָה אֲנִי זֶה יְקָרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב זֶה יְכָתֹב יְדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה: (ה) דין יימר מדחליא דיי אנא ודין יצלי בשום יעקב ודין יקריב קורבנה קדם יי ובשמא דישראל יתקרי:
- (ו) כֹּה אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים: (ו) כרגן אמר יי מלכא דישראל ופרקה יי צבאות אנא הוא דמלקדמין אף עלמי עלמיא דילי אינון ובר מני לית אלה:
- (ז) וּמִי כְמוֹנִי יְקָרָא וַיְגִידָהּ וַיַּעֲרֹכָהּ לִי מְשׁוּמֵי עִם עוֹלָם וְאֲתִיּוֹת וְאֲשֶׁר תִּבְאֲנָה יְגִידוּ לָמוֹ: (ז) ומן כותי דין ערעינה ויחוינה ויסדרינה קדמי משויותי עמא דמן עלמא ודאתין ודעתידין למיתני יחוון לנא:

רש"י

- (ג) כי אצק מים על צמא – כמו שאני יוצק מים על צמא כן אצק רוחי על זרעך:
- (ד) וצמחו בצין חציר – בתוך עמלק על ידי גרים שיתוספו עליהם, צין חציר הוא עמלק שנאמר עליו והיתה נוח תנים חציר לצנות יענה (ישעיהו 7):
- (ה) זה יאמר לה' אני – אלו דליקים גמורים. וזה יקרא בשם יעקב – אלו קטנים בני רשעים. זה יכתוב ידו לה' – אלו בעלי
- תשובה. ובשם ישראל יכנה – אלו הגרים מעכו"ם כך שנויה צאצות דרבי נתן:
- (ז) ומי כמוני יקרא – ומי יקרא שהוא כמוני ויגיד ויערוך לי את כל מה שהיה משומי עם עולם ועד עתה. עם עולם – כל צריות. ואותיות – דברי מופת. ואשר תבאנה – ואת העתידות לברא יגידו כמו שאני עושה עתה שעדיין לא חרצ הבית ולא גליחם ולא נולד כורש ואני מבשר אתכם עליו:

כתובים – משלי כא' כה'-כט'

- (כה) תֵּאֲזַנְתָּ עֵצֶל תְּמִיתָנוּ כִּי מֵאֲנוּ יְדִיו לַעֲשׂוֹת: (כה) רגתא דעטלא ממיתא ליה דלא צבין אידין דעבדין עברתא:
- (כו) כָּל הַיּוֹם הִתְאַוָּה תְּאַוָּה וְצָדִיק יִתֵּן וְלֹא יִחָשֶׁךְ: (כו) כל יומא ראג רגתא וצדיקא יהב ולא מחשך:
- (כז) זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אֵף כִּי בְּזִמְהָ יִבְיֹאֲנוּ: (כז) דבחא דרשיעי מרחק הוא מטול דבעברתא מיתי ליה:
- (כח) עֵד כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לְנֶצַח יִדְבֹר: (כח) סהרא דכרבותא יאבד וגברא שמועא שריראית ממלל:



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

(כט) הָעֵז אִישׁ רִשָּׁע בְּפָנָיו וַיִּשָּׂר הוּא יָכִין {יָבִין} דְּרָבָיו {דְּרָבָו}: (כט) מחציתו אפוי גברא רשיעא ותרעא הוא מתקן אורחיה:

רש"י

(כו) ולדיק יתן – כל לרכי ציתו שהקצ"ה
מזמן לו:
(כז) אף כי זמנה יציאנו – וכ"ש כשהוא
מביאו להרשיעו ובעלה רעה כגון קרבות
בלעם ובלק שלא היו מביאים אלא לקלל את
ישראל: (כח) ואיש שומע – שקבל מה שכתוב בתורה
לא תענה זרעך וגו' (שמות כ). לנלח – תמיד:
(כט) העז איש רשע בפניו – הרשע מרא'
עזותו בשעת כעסו. בפניו – מלשון אף:

משנה – כתובות פרק ח'

(א) האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס, מודים בית שמאי ובית הלל שמוכרת ונותנת וקיים. נפלו לה משנתארסה, בית שמאי ואומרים, תמכור, ובית הלל אומרים, לא תמכור. אלו ואלו מודים, שאם מכרה ונתנה, קיים. אמר רבי יהודה, אמרו לפני רבן גמליאל, הואיל וזכה באשה, לא יזכה בנכסים. אמר להן, על החדשים אנו בושין, אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים. נפלו לה משנשאת, אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה שהפעל מוציא מיד הלקוחות. עד שלא נשאת ונשאת, רבן גמליאל אומר, אם מכרה ונתנה, קיים. אמר רבי חנינא בן עקיבא, אמרו לפני רבן גמליאל, הואיל וזכה באשה, לא יזכה בנכסים. אמר להם, על החדשים אנו בושין, אלא שאתם מגלגלים עלינו את הישנים:

רע"ב – (א) האשה. עד שלא תתארס –
ונתארסה: ז"ש אומרים תמכור – בעודה
ארוסה, אבל משנישאת לא: הואיל וזכה
באשה – שהיא ארוסתו: לא יזכה בנכסים –
בתמיה: על החדשים – שנפלו לה משנישאת

(ב) רבי שמעון חולק בין נכסים לנכסים. נכסים הידועים לבעל, לא תמכור. ואם מכרה ונתנה, בטל. שאינו ידועים לבעל, לא תמכור. ואם מכרה ונתנה, קיים:

רע"ב – (ב) נכסים ידועים לבעל ונכסים
שאין ידועים – אית דמפרשים נכסים
ידועים, מקרקעי. שאין ידועים, מטלטלי.
ואית דאמרי, אלו ואלו ידועים הם. ואלו הם
שאינם ידועים, כל שהיא יושבת כאן ונפלו לה
נכסים במדינת הים. ופסק ההלכה, בין

(ג) נפלו לה בספים, ילקח בהן קרקע והוא אוכל פרות. פרות התלושין מן הקרקע, ילקח בהן קרקע והוא אוכל פרות. והמחברין בקרקע, אמר רבי



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

מאיר, שָׁמִין אוֹתוֹן בַּמָּה הֵן יָפִין בְּפָרוֹת וְכַמָּה הֵן יָפִין בְּלֹא פָרוֹת, וְהַמּוֹתֵר, יִלְקַח בָּהֶן קֶרֶקַע וְהוּא אוֹכֵל פָּרוֹת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים, הַמְחַבְּרִין לְקֶרֶקַע, שָׁלוֹ.

וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקֶּרֶקַע, שְׁלָה, וְיִלְקַח בָּהֶן קֶרֶקַע וְהוּא אוֹכֵל פָּרוֹת:

רע"ב – (ג) שָׁמִין אוֹתוֹן – דַּקְסָנֵר מֵה שְׁגֵדֵל
זמנים וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירותיה:
זמנים וחכמים אומרים – אף אלו שלא גדלו
זמנים וחכמים אומרים – אף אלו שלא גדלו
זמנים וחכמים אומרים – אף אלו שלא גדלו
זמנים וחכמים אומרים – אף אלו שלא גדלו

(ד) רָבִי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, מְקוֹם שִׁיפָה כָחוּ בְּכַנִּיסְתָּהּ, הוֹרֵעַ כָּחוּ בִּיצִיאָתָהּ. מְקוֹם
שֶׁהוֹרֵעַ כָּחוּ בְּכַנִּיסְתָּהּ, יִפָּה כָחוּ בִּיצִיאָתָהּ. פָּרוֹת הַמְחַבְּרִין לְקֶרֶקַע,
בְּכַנִּיסְתָּהּ שָׁלוֹ וּבִיצִיאָתָהּ שְׁלָה. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקֶּרֶקַע, בְּכַנִּיסְתָּהּ שְׁלָה
וּבִיצִיאָתָהּ שָׁלוֹ:

רע"ב – (ד) זִילִיאַתָּה – אִם זֶה לַגִּרְשָׁה:
פירות המחוברים לקרקע זכניסותה שלו –
כלומר זשעת נפולתו שלו, כדברי חכמים.
ואיכא זין חכמים לר"ש פירות המחוברים

(ה) נִפְלוּ לָהּ עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת זָקְנִים, יִמְכְּרוּ וְיִלְקַח בָּהֶן קֶרֶקַע וְהוּא אוֹכֵל
פָּרוֹת. רָבִן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, לֹא תִמְכּוּר מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁבַח בֵּית אָבִיהֶן.
נִפְלוּ לָהּ זִיתִים וּגְפָנִים זָקְנִים, יִמְכְּרוּ לְעֵצִים וְיִלְקַח בָּהֶן קֶרֶקַע וְהוּא אוֹכֵל
פָּרוֹת. רָבִי יְהוּדָה אוֹמֵר, לֹא תִמְכּוּר מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁבַח בֵּית אָבִיהֶן. הַמוֹצִיא
הוֹצִיאוֹת עַל נְכָסֵי אִשְׁתּוֹ, הוֹצִיא הַרְבֵּה וְאָכַל קִמְעָא, קִמְעָא וְאָכַל הַרְבֵּה, מֵה
שֶׁהוֹצִיא הוֹצִיא, מֵה שֶׁאָכַל אָכַל. הוֹצִיא וְלֹא אָכַל, יִשְׁבַּע בַּמָּה הוֹצִיא וְיִטּוֹל:

רע"ב – (ה) רִבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר
לא תמכור – יכולה היא לעכב. והלכתא
כוותיה: רבי יהודה אומר לא תמכור –
והלכתא כוותיה: קימעא – דבר מועט
ואפילו כל שהוא: ישבע כמה הוליא ויטול –
ושבעה זו כעין של תורה היא, והני מילי,
שהיה השבח כנגד ההולאה או יותר, אבל אם

(ו) שוֹמְרֵת יָבָם שֶׁנִּפְלוּ לָהּ נְכָסִים, מוֹדִים בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הֵלֵל שֶׁמוֹכְרֵת
וְנוֹתְנֵת זָקִים. מִתָּהּ, מֵה יַעֲשֶׂוּ בְּכַתְּבָתָהּ וּבְנְכָסִים הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצֵאִין עִמָּהּ,
בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, יִחַלְקוּ יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאָב. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים,
נְכָסִים בְּחֻזְקָתוֹן, בְּתַבָּה בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, נְכָסִים הַנִּכְנָסִים וְהַיּוֹצֵאִים עִמָּהּ
בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאָב:

רע"ב – (ו) שֶׁנִּפְלוּ לָהּ נְכָסִים – מִזֵּית
אביה, בעודה שומרת יבם: מה יעשו
זככותה – מנה ומאחיס ותוספת ונדוניא
שהכניסה לו והיבל עליו אחריות: וזנכסים
הנכנסין והיוצאין – נכסי מלוג, שקשהיא

נכנסת נכנסים עמה וכשיוצאת מצעלה

יולאים עמה: בית שמאי אומרים יחלוקו

יורשי הבעל עם יורשי האב – דספק נשואה

ליבם היא וזוכה בחצי ירושתה מספק: נכסים

בחזקתו – נכסי לאן ברזל בחזקתו. ולא



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

אחפרכך בחזקת מי, אי בחזקת יורשי הצעל
הואיל ואחריותן עליו, אי בחזקת יורשי האשה
הואת: הזאת: שהיו שלה. וצ"ל מיצמות תמלא המסנה

(ז) הַגִּיחַ אִחִיו מְעוֹת, יִלְקַח בְּהֵן קָרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פְּרוֹת. פְּרוֹת הַתְּלוּשִׁין מִן
הַקָּרְקַע, יִלְקַח בְּהֵן קָרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פְּרוֹת. הַמְחַבְּרִין בְּקָרְקַע, אָמַר רַבִּי
מְאִיר, שְׁמִין אוֹתָן כַּמָּה הֵן יִפִּין בְּפְרוֹת וְכַמָּה הֵן יִפִּין בְּלֹא פְרוֹת, וְהַמּוֹתֵר,
יִלְקַח בְּהֵן קָרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פְּרוֹת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים, פְּרוֹת הַמְחַבְּרִים
בְּקָרְקַע, שְׁלוֹ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקָּרְקַע, כָּל הַקּוֹדֵם זָכָה בְּהֵן. קֹדֵם הוּא, זָכָה.
קֹדְמָה הִיא, יִלְקַח בְּהֵן קָרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פְּרוֹת. כְּנִסָּה, הָרִי הִיא כְּאֲשֶׁתוֹ
לְכָל דָּבָר, וּבְלִבָּד שִׁתְּהָא כְּתַבְתָּהּ עַל נִכְסֵי הָרֵאשׁוֹן:

והוא הדין נמי לפליגי אכספס, למאי שנא
כספס מפירות תלושין. והלכה כחכמים: הרי
היא כאשתו – שמגרשה בגט, ומחזירה. ולא
אמרין ויצמה אמר רחמנא ועדיין יצומין
ראשונים עליה ולא תסגי לה בגט. והכי נמי
כשגרשה הוה אמינא מזה דרמיא רחמנא
עליה הא קעבדה, ותיקו עליה באיכור אשת
אח ולא מצי להחזירה, קמ"ל דאמר רחמנא
(דברים כ"ה) ולקחה לו לאשה, כיון שלקחה
הרי היא כאשתו:

רע"ב – (ז) ילקח בהן קרקע – לפי
שכתובה על נכסי צעלה הראשון, לפיכך
נכסי המת אחרתאין לכתובה אלא שהיבס
אוכל פירות אם מיבס אותה, וסבר מטלטלי
משחעבדי לכתובה: שמין אותם – דכל מה
שגדל ברשות המת אחרתאין לכתובה: וחכמים
אומרים פירות המחזירים לקרקע שלו –
בגמרא פריך, והא כל נכסיו אחרתאין וערבאין
לכתובה, ומשני, תני שלה: כל הקודם זכה –
קסברי, מטלטלי לכתובה לא משחעבדי
אח"כ תפסה. ומחיים דצעל צעינן תפיסה.

(ח) לֹא יֹאמַר לָהּ, הָרִי כְּתַבְתִּיךְ מִנַּחַת עַל הַשְּׁלָחַן, אֲלֵא כָּל נִכְסֵי אַחֲרָאִין
לְכַתְּבָתָהּ. (וְכֵן לֹא יֹאמַר אָדָם לְאֲשֶׁתּוֹ, הָרִי כְּתַבְתִּיךְ מִנַּחַת עַל הַשְּׁלָחַן אֲלֵא
כָּל נִכְסֵי אַחֲרָאִין לְכַתְּבָתָהּ). גִּרְשָׁהּ, אִין לָהּ אֲלֵא כְּתַבְתָּהּ. הַחֲזִירָהּ, הָרִי
הִיא כָּכָל הַנְּשִׁים וְאִין לָהּ אֲלֵא כְּתַבְתָּהּ בְּלִבָּד:

לאשמועינן הא ציבמה, ללא תימא אשתו היא
דאיהו כתב לה כתובה מממונו, אבל יצמתו
ללאו איהו כתב לה אלא נכסי צעלה הראשון
הוא דהו אחרתאין וערבאין, היכא דגרשה
ואהדרה. אימא כתובה מיניה, קמשמע לן:

רע"ב – (ח) כל נכסיו – שירש מאחיו,
אחרתאין לכתובה: גירשה אין לה אלא
כתובה – אבל כל זמן שלא גירש היו כל
הנכסים משועבדים לה: הרי היא ככל הנשים
– שהמגרש את אשתו ומחזירה, על מנת
כתובה הראשונה החזירה. ואלטרין

גמרא – כתובות דף פב' ע"ב

החזירה מאי קא משמע לן תנינא המגרש את האשה ומחזירה על מנת
כתובה ראשונה מחזירה מהו דתימא אשתו הוא דאיהו כתב לה כתובה
מיניה אבל יבמתו דלא איהו כתב לה היכא דגרשה ואהדרה אימא
כתובתה מיניה קא משמע לן: אמר רב יהודה בראשונה היו כותבין
לבתולה מאתים ולא למנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאים נשים עד שבא



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

שמעון בן שטח ותיקן כל נכסיו אחראין לכתובתה: תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לבתולה מאתים ולא למנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאיין נשים התקינו שיהיו מניחין אותה בבית אביה ועדיין כשהוא כועס עליה אומר לה לבי אצל כתובתיך התקינו שיהיו מניחין אותה בבית חמיה עשירות עושות אותה קלתות של כסף ושל זהב עניות היו עושות אותה עביט של מימי רגלים ועדיין כשבועס עליה אומר לה טלי כתובתיך וצאי עד שבא שמעון בן שטח ותיקן שיהא כותב לה כל נכסי אחראין לכתובתה:

רש"י על הגמרא

כלום שהיורשין ילניעו מעות של ירושה: צבית חמיה – צבית בעלה: עשירות – שכתובתן מרובה: קלתות – כמין סל שמנחת על ראשה ונותנת בה פלכיה לאחר שנתמלח הפלך טווי: עביט – למימי רגלים: טלי כתובתיך ולא – לפי שהיתה מיוחדת לכך: כל נכסי אחראין – ולא ייחד לה כתובה במטלטלין:

מאי קא משמע לן – ציבמה: תנינא – לה בחשתי ומאי אולמיה דיצמתו לאילטריך למיתנייה: דלית לה כתובה מיניה – אלל על נכסי בעלה הראשון: היו כותבין כו' – ולא היו משעבדים נכסיהן לאחריות הכתובה: ולא היו נושאיין נשים – שלא היו רוטות לינשא להם אמרו לכשימות או יגרש לא נמלא לגבות

זוהר – ויקרא דף ה' ע"ב

תא חזי, בשעתא דבר נש מתקן עובדוי על ידי דקרבנא, כללא אתבסם ואתקרב, ואתקשר דא ברא, ביחודא שלים. הדיא הוא דכתיב אדם פי יקריב מכם. פי יקריב לקשרא מלין בדיקא חזי:

תא חזי, אדם פי יקריב, לאפוקי מאן דלא אתנסיב, דהא קרבניה לאו קרבן, ובקראן לא משתבחון לגביה, (ס"א על ידיה) לא לעילא, ולא לתתא. ממשמע דכתיב אדם פי יקריב, שאני הכא, דלאו איהו אדם, ולא בכללא דאדם הוא, ושכינתא לא שדיא עלוהי, בגין דאיהו פגים, ואקרי בעל מום, ומארי דמומא אתרחקא מפלא, כל שכן למדבחה לקרבא קרבנא: ונדב ואביהוא אוכחן, דכתיב, (ויקרא ט) ותצא אש מלפני יי. ובגיני כה פתיב, אדם פי יקריב מכם קרבן ליי, אדם דאשתכחו דכר ונוקבא, האי חזי לקרבא קרבנא דא, ולא אחרא:

ואמר רבי אבא, אף על גב דאוקמוהו לנדב ואביהוא במלה אחרא, הכי הוא ודאי. אבל קטרות, עלאה הוא מפל קרבניו דעלמא, דעליה אתברכו עלאי ותתאי. וקרבנא דא דאיהו לעילא מפל קרבניו לא אתחזון אינון לקרבא, דהא לא אתנסיבו, לקרבנא לא אתחזון, כל שכן למלין עלאיו, דיתברכו על ידיהו:



חק לישראל – פרשת ויקרא יום ג'

וְאִי תִימָא וְתַעֲזַב אֵשׁ מִלְפָּנַי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם, אָמַי. לְבַר נֶשׁ דְּאַתָּא קָמִי מְטֹרֹנִיתָא, לְבִשְׂרָא לָהּ דְּהָא מִלְכָּא אֲתִי לְבִיתָהּ, וְיִשְׂרֵי בָּהּ בְּמְטֹרֹנִיתָא, לְמַחְדֵי עֲמָה. אַתָּא לְקָמִי מִלְכָּא, חָמָא מִלְכָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאִיהוּ מְאָרִי דְמוּמִין. אָמַר מִלְכָּא, לָאוּ הוּא יְקָרָא דִילִי, דְעַל יְדוּי דְהָאִי פְּגִים, אִיעוּל לְמְטֹרֹנִיתָא. אֲדִהְכִי אֲתִקְנַת מְטֹרֹנִיתָא בֵּיתָא לְמִלְכָּא, בֵּין דְחָמָא דְמִלְכָּא הָוָה זְמִין לְמִיתֵי לְגַבְהָ, וְהֵהוּא בַר נֶשׁ גָּרִים לְאַסְתִּלְקָא מִלְכָּא מִינָהּ, כְּדִין פְּקִידַת מְטֹרֹנִיתָא לְקִטְלָא לְהֵהוּא בַר נֶשׁ:

כַּד בְּזַמְנָא דְעָאלוּ נָדָב וְאָבִיהוּא, וְקִטְרַת בִּידֵיהוּ, חֲדַת מְטֹרֹנִיתָא, וְאַתְתִּקְנַת לְקַבְלָא לְמִלְכָּא. בֵּין דְחָמָא מִלְכָּא אִינוּן גְּבָרִין פְּגִימִין, מְאָרִי דְמוּמִין, לָא בְעָא מִלְכָּא דְעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמִשְׂרֵי עֲמָה, וְאַסְתִּלְקָא מִלְכָּא מִנָּהּ. כַּד חָמַת מְטֹרֹנִיתָא דְבְּגִינֵיהוּן אֲסִתְלַק מִלְכָּא מִנָּהּ, מִיַּד וְתַעֲזַב אֵשׁ מִלְפָּנַי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם:

וְכָל דָּא בְּגִין דְמָאן דְלָא אֲתַנְסִיב הוּא פְּגִים. מְאָרִיָּה דְמוּמִין קָדָם מִלְכָּא, קְדוּשָׁה דְמִלְכָּא אֲסִתְלַק מִנָּהּ, וְלָא שְׂרָיָא בְּפִגְמִיו. וְעַל דָּא כְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן, מִאֵן דְאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמָאן דְלָא אִקְרִי אָדָם לָא יִקְרִיב:

הלכה – הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק א'

- (ו) כל קרבנות היחיד חייב באחריותן ובאחריות נסכיהן חוץ מן הנדבה וכל קרבנות הצבור אינן חייבין באחריותן ולא באחריות נסכיהן ואם קרב הזבח חייבין באחריות נסכיהם וקרבתן יחיד שקבוע לו זמן הרי הוא כקרבתן צבור ואינו חייב באחריותו:
- (ח) כל עולת בהמה אינה באה אלא מן הזכרים בלבד והיא באה מן הכבשים ומן העזים ומן הבקר בין גדולים בין קטנים ומן התורים ובני יונה ואחד בהן הזכר והנקבה:
- (ט) החטאת באה מחמשת המינים האלו מן הזכרים ומן הנקבות מן הגדולים ומן הקטנים:

לע"נ

זאב חיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סוזנה מלכה
בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.